

ONLINE JOURNAL OF MUSIC SCIENCES

Çevrimiçi Müzik Bilimleri Dergisi

AFYON'DA GÖREV YAPMAKTA OLAN KADIN MÜZİK
ÖĞRETMENLERİNİN MESLEK YAŞAMLARINDA
KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN MESLEKİ DEĞERLER
AÇISINDAN İNCELENMESİ

AN INVESTIGATION OF THE PROBLEMS
ENCOUNTERED BY FEMALE MUSIC TEACHERS
WORKING IN AFYON IN TERMS OF PROFESSIONAL
VALUES

Atıf/Citation

Yağcı, S. ve Türkmen, E. F. (2022). Afyon'da görev yapmakta olan kadın müzik öğretmenlerinin meslek yaşamlarında karşılaştıkları sorunların mesleki değerler açısından incelenmesi. *Online Journal Of Music Sciences*, 7(1), 92-114. <https://doi.org/10.31811/ojomus.1033196>

Safiye YAĞCI

Dr. Öğr. Üyesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Devlet
Konservatuarı, gundoner@aku.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0003-3830-0802>

Emel Funda TÜRKMEN

Prof. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, Devlet
Konservatuarı, efturkmen@aku.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0001-2345-6789>

Cilt/Volume: 7

Sayı/Issue: 1

Haziran/June 2022

Araştırma Makalesi/Research Article

Geliş Tarihi/Received: 06.12.2021

Kabul Tarihi/Accepted: 29.06.2022

Yayın Tarihi/Published: 30.00.2022

ÖZ

Kadınlar günümüzde her alanda çalışmakta ve üretici nüfusun önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Müzik alanında da oldukça fazla sayıda kadın sanatçı sahne, eğitim ve müzikal üretimleri ile müzik kültürümüze katkıda bulunmaktadır. Müzik eğitimi, profesyonel, amatör ve genel müzik eğitimi boyutlarıyla geniş bir alanı kapsamaktadır. Okul öncesinden akademik düzeye her boyutta görev alan kadın müzik öğretmenlerinin de bu alanda oldukça değerli katkılarda bulunduğu bilinmektedir. Öte yandan insanın üretim ve tüketim içerisinde bulunduğu her alanda mesleki değerlerin ve etik kavramların irdelenmesi ve düzenlenmesi çalışmalarının daha sağlıklı yürütülmesi ve çalışanların çalışma koşullarının en iyi şekilde geliştirilebilmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Bu çalışmada, kadın müzik öğretmenlerinin, ilk, orta ve lise düzeylerinde çalıştıkları kurumlarda karşılaştıkları sorunlar mesleki değerler açısından irdelenmeye çalışılmıştır. Bu sorunlar, kurum yöneticileri, meslektaşları, öğrencileri, mesleğin uygulanması ile ilgili mesleki sorunlar başlıklarında ele alınmış, kadın müzik eğitimcilerinin yaşadıkları sorunlar, söz konusu başlıklar altındaki değerler dikkate alınarak irdelenmeye çalışılmıştır. Araştırmada mesleki alanda yaşanan sorunların ortaya çıkmasında göz ardı edilen değerler ise, Nihal Tunca (2012) tarafından geliştirilen "İlköğretim Öğretmenleri İçin Mesleki Değerler Ölçeğinin Geliştirilmesi ve İlköğretim Öğretmenlerinin Mesleki Değerlerinin Belirlenmesi" ölçeğinde yer alan temalar dikkate alınarak oluşturulmuştur. Tunca (2012)'nin ölçeğindeki, değerlere yönelik davranışlar araştırmaya uyarlanmış ve müzik öğretmenlerinin mesleki yaşamlarında karşılaştıkları sorunları bu değerlere göre tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırma, kadın müzik öğretmenlerinin sorunlarına odaklanması ve sorunlarının tespitine katkıda bulunması açısından önemlidir.

Anahtar kelimeler: Kadın, Müzik Öğretmenleri, Değerler, Etik.

ABSTRACT

Today, women work in every field and constitute an important part of the productive population. A large number of female artists contribute to our music culture with their stage, education and musical productions in the field of music. Music education covers a wide area with professional, amateur and general music education dimensions. It is known that female music teachers, who take charge in all dimensions from pre-school to academic level, make very valuable contributions in this field. On the other hand, examining and arranging professional values and ethical concepts in every field where people are involved in production and consumption is of great importance in terms of carrying out the studies in a healthier way and improving the working conditions of the employees in the best way.

In this study, the problems faced by female music teachers in the institutions they work at primary, secondary and high school levels were tried to be examined in terms of professional values. These problems were discussed under the headings of institution managers, colleagues, students, professional problems related to the practice of the profession, and the problems experienced by female music educators were tried to be examined by taking into account the values under these headings. The values that were ignored in the emergence of the problems experienced in the professional field in the research were created by considering the themes in the scale of "Developing the Professional Values Scale for Primary Education Teachers and Determining the Professional Values of Primary Education Teachers" developed by Nihal Tunca (2012). The values-oriented behaviors in Tunca's (2012) scale were adapted to the research and the problems that music

teachers faced in their professional lives were tried to be determined according to these values. The research is important in terms of focusing on the problems of female music teachers and contributing to the determination of their problems.

Keywords: Women, Music Teachers, Values, Ethics

1.GİRİŞ

Her toplumun toplum olmadan önce aile ve kabile ilişkilerini yöneten kuralları, yapılacak ve yapılmayacak davranışları geliştirmiştir ve bu davranış ve tutumlar ahlaki değerlerin oluşmasında rol oynamıştır. Bir toplum ya da toplulukta kabul edilen kurallar başka bir toplumda kabul görmeyebilir. Bu kurallar toplum yaşamının sağlıklı yürütülmesi için geçerli ve gereklidir. Zaman içerisinde toplum içerisinde toplumun yararına ve yine toplum tarafından değer atfedilen tutum ve davranışlar gelişmiştir.

Değer, Ahlak ve Etik

Değer kavramı, bir toplumun somut veya somut olmayan çeşitli kavramlara yüklediği anlam ve verdiği öneme göre şekillenmektedir. Değer verilen her kavram toplumdaki topluma değişebilir fakat “değer” yüklendiği toplumun büyük çoğunluğu tarafından kabul edilmelidir. Zaman veya süreç içerisinde bu değerlerde değişimler de meydana gelebilir. Bu durum toplum yaşamının ve kültürünün canlı bir unsur olmasından kaynaklanır. Bununla birlikte öyle değer ve erdemler vardır ki çağlar boyunca değişmez ve hemen her toplumda temel değer ve erdemler arasında gösterilir.

“Erdem ahlaki anlamda bir kişilik özelliğidir ve davranışlara olsun motivasyonlara olsun dolaylı şekilde yansır. Ahlaken erdemli bir kişi toplumun ortak ahlak değerleri olan çalışkanlık, duygusal akıl, şeref, adalet, yardımseverlik, merhamet gibi değerlere bağlı kişidir” (Ocak, 2011, s. 81).

Aristoteles, Nikomakhos’a Etik adlı eserinde erdem üzerine tartışırken, “Erdemliliğin tek bir biçimi vardır; fakat kötülüğün pek çok” sözlerine yer verir. Erdemi açıklarken de düşünülmüş taşınılmış bir biçimde davranmaya bir yatkınlık olarak nitelendirir. Bu yatkınlığın bize bağlı tam bir ortadan ibaret olduğunu, söz konusu ortamın ihtiyatlı insanın belirlediği gibi rasyonel biçimde belirlendiğini, fakat bunun biri aşırıktan ve diğeri yetersizlikten kaynaklanan iki kötülük arasındaki bir orta yol olduğu bilgisini verir. Bu erdemleri taşımak ve bu erdemlere yönelik davranışlarda bulunmak ahlaklı olmayı ortaya koyar denilebilir.

Bazı değerler toplumun her alanında geçerli iken bazı değerler arkadaşlık, aile veya mesleki alanda ön plana çıkar. Değerlerin, yüklendiği tutum veya davranışların toplumu oluşturan bireylerin çoğunluğu tarafından yerine getirilmesi ahlaklı olması anlamına gelir.

Ahlak bir toplum, din gibi bir grup veya bir birey tarafından ileri sürülen davranış kuralları olabileceği gibi, belli koşullarda rasyonel kişilerin tanımladığı, olması gerekeni ifade eden bir davranış kodu olarak da tanımlanabilir. Ancak içeriği, kaynağı, haklılaştırma tarzı her ne olursa olsun tüm ahlaki yapılar, bir toplum tarafından tanımlanır ve ahlak, bu toplumlardaki bireylerin davranışlarına rehberlik eder. Bu açıdan davranış kurallarını tanımlayan öznenin aynı zamanda ahlakın kaynağı olarak görülmesi mümkündür. (Bayram, 2013, s.21)

“İnsanın doğuştan getirdiği veya sonradan kazandığı birtakım davranış şekilleri olarak da tanımlanan ahlak konusu, insana erdemli, olgun olmayı öğretmek ve böylece insana kendine ve topluma yararlı davranmağa yönlendirmek için çalışmaktadır” (Uslu, 2014, s.68).

Bu tanımlardan yola çıkarak, ahlakın değer verilen davranışların yerine getirilmesi veya bu toplum tarafından değer verilen davranışlar sergilendiğinde ahlaklı olunması gibi bir durum söz konusu olabilmektedir.

Ural (2004, s. 45), değer ve ahlak kavramlarının birbiriyle yakın ilişki içerisinde olduğunu, ahlak kavramının bir yönüyle değerler dünyasının bir parçası olduğunu belirtir. İyi ve kötü başta olmak üzere her türlü ahlaki yargının birer değer olarak karşımıza çıktığını öte yanına güzel ve faydalı gibi değerlerin de ahlaki açıdan ele alınabileceğini söyler ve değer'in kendisine yöneldiğimiz özellik olduğunu, ahlak'ın ise, ne tür değerlere yönelmesi gerektiğini belirlediğini fakat aralarında bir özdeşlikten söz edilemeyeceğini vurgular.

Selsam (1995, s. 7-8), ahlak biliminin, insanların, geleneksel olarak kutsallaştırdıkları kuralları basitçe izlemeyip davranışın kabullenilmiş kurallarına akılcı nedenler aradıkları zaman başladığını yani “Niçin bu doğrudur? Niçin şu yanlıştır?” gibi sorularla başladığını, soruların daha sonra “Ne daha iyidir? Ne daha kötüdür?” ve “Niçin bu daha iyidir? Şu daha kötüdür?” diye geliştiğini belirtir.

Bu noktada hangi davranışların ahlaki, hangi davranışların iyi kötü, yanlış vb. olduğu sorusu gelmektedir. Bu sorgulama ise etik kavramının da ortaya çıkmasına yol açan bir sorgulamadır.

Etik sözcüğü TDK sözlüğünde “töre bilimi” olarak tanımlanmıştır. Çeşitli meslek kolları arasında tarafların uyması veya kaçınması gereken davranışlar bütünü, ahlaki, ahlakla ilgili anlamlarına geldiği de belirtilmektedir (<https://sozluk.gov.tr>).

Etik sözcüğünün kökenine bakıldığında eski Yunanca'daki «adetten doğan» anlamındaki ethikos sözcüğünden türediği ve genel anlamıyla ahlakın felsefedeki karşılığı olarak da ifade edildiği belirtilmekte, Türkçe karşılığının ise, töre, görgü, huy veya adetler anlamına geldiği ileri sürülmektedir (Bayram, 2013, s.14; Maghaminiya, 2013, s.116).

Bir başka deyişle etik, insan eylemleriyle (yapıp etmeleri- davranışlarıyla) ilgili uyulması istenilen genel geçer kabulleri, değerleri konu olarak inceleyen felsefenin bir alanı olarak görülür (Sönmez, 2010, s. 209) ve insanın tüm davranışlarını şekillendiren bir potansiyele sahiptir.

Yani etik yargılar, bilgiler ile beraber insanın, evren karşısındaki duruşunu belirler. Bu açıdan tüm insani davranışların ve tutumun kökeninde, bilgi ve değerlere ilişkin yargılar yer alır. Herhangi bir eylemin doğru veya yanlış olduğu hükmü, ancak ahlaki bir ilke veya değer marifetiyle verilebilir. Bir bütün olarak sosyal eylemlerin altını çizen ve temellendiren etik, insanın sosyal eylemlerinden biri olan iş yaşamındaki eylemleri de kapsamına almaktadır (Bayram, 2013, s.13).

Felsefenin bir alt dalı olarak, meslek kolları arasında tarafların uyması veya kaçınması gereken tutum ve davranışlara yönelik töre bilim olarak da tanımlanabilen etik kavramı, mesleki ahlak bilimi olarak da ifade edilebilir.

Törebilim (etik), düzgüsel değerler dizgesi (ahlak) üzerine felsefeye sorgulamalar anlamına gelmekte, törel yaşama evrensel ya da en azından belirli bir toplum içerisinde herkes için geçerli bir nitelik kazandırmak için ister kuramsal ister kılışsal olsun bir temellendirme uğraşı olmaktadır. Etik veya törebilim bir değerler dizgesi içerisinde geçen iyi, kötü, dürüst gibi törel terimlerin; tek tek törel eylemlerimizde kendini gösteren törel yargılarımızın anlam boyutu üzerine felsefeye soruşturmalar anlamına gelmektedir. (Cengiz, 2004, s.32)

Etiğin çalışma alanında iyi ve kötü ne demektir, birtakım durumları iyi veya kötü olarak yargılamanın ölçütleri nelerdir, değer yargıları nötr olgulardan nasıl ayrılır gibi sorulara cevap aramak vardır. Bu soruların felsefi temelli cevaplarını arayan etik, genel olarak iyinin anlam ve standartları ile uğraşırken özelden de adalet, ahlaki özellik, iyi olma ve kısaca bir siyasal iktidar denetimindeki toplumda nasıl yaşamalıyım gibi soru ve arayışları değerlendirme ve cevaplama çabası olarak nitelendirilebilmektedir. (Bayram, 2013, s.15)

Bu görüş daha alt alan ve dallar açısından ele alındığında ise; “günümüzün bilim ve sanat ortamında nasıl yaşamalıyım?”, “Ürettiklerimi, eserlerimi ortaya koyarken nasıl davranmalıyım?” Gibi sorulara cevap arar. Bayram, (2013) etik kavramının, estetik ile beraber değerler felsefesi (aksiyoloji) olarak tanımlandığını, değerler felsefesi (aksiyoloji)nin, olguları temsil ettikleri değerler açısından inceleyen felsefi soruşturma alanı olduğunu belirtmektedir.

Özetle erdemli davranmak ahlaklı olmaktır ve ahlaki olguları, ahlaki tutumları irdelemek, ahlaki davranışların değerini soruşturmak ise “etik”tir. Usta (2012, s. 406)’ya göre, “Ahlak bir davranış ifade ederken; etik davranışla ilgili bir düşüncüyü ortaya koymaktadır” ve bunu yaparken herhangi

türde bir ahlak geliştirmedeğini ve bu ahlaka uyulmasını görev edinmediğini, ahlaksal bağıntıların niteliği üzerine bir görüş elde etmeyi görev edindiğini aktarır.

Ahlaksal bağıntıların niteliğini irdelemek ve üzerinde düşünmek ise en çok mesleki alanlarda gündeme geldiğinden etik kavramı da en sık mesleki alanlarda karşımıza çıkmaktadır. “Her toplum, tarih sürecinde, eylemlerinin ve yaşama şeklinin bir sorgulayıcısı olarak etik ilke ve kurallar oluşturmuş; bu kurallar ve ilkeler doğrultusunda günlük yaşamındaki etik ikilemleri çözme yoluna gitmişlerdir. Buna paralel olarak insanlık tarihi kadar eskiye dayanan iş hayatı, içinde bulunulan toplumun özelliklerine ve hayat tecrübelerine göre şekillenmektedir. Bununla birlikte; iş hayatında yaşanan gelişmelere bağlı olarak, etik konuların anlaşılmasında ve etik sorunların çözümünde bireylerin hayat tecrübeleri yetersiz kalmaya başlamış ve işletmeler iş hayatının yapısına uygun ilke ve kurallar oluşturmak zorunda kalmışlardır. İşletmeler büyüdükçe, işletme çevreleri ve paydaş grupları da çeşitlenmiş ve «iş etiği» kavramı önemli bir gündem konusu haline gelmiştir” (Bulut, 2013, s.307). İş etiği gerek özel işletmelerde gerekse kamu kurum ve kuruluşlarında da son derece önemli bir kavram olarak erdemli davranışları ortaya koymak ve ahlaki davranışlar üzerine düşünmeyi görev edinmektedir.

Köksal (2020)'a göre “Etik değerler “erdemli insan” olma ülküsünün doğal ve beklenen bir sonucudur”. Ayrıca, her meslek dalının kendine özgü, uzun bir zaman içinde oluşmuş, doğal ve beklenen davranış normları bütünü biçiminde açıkladığı “mesleki etik” kavramı, hangi meslek olursa olsun, mensuplarının insani, ahlaki ve vicdani bakımdan uyması gereken ilkelerden oluşmaktadır ve “bu ilkelerin, meslek mensubunun kendisine, meslektaşlarına, yaşadığı topluma ve nihayet topyekûn insanlığa yönelik sorumluluk kompartımanları vardır.

Etiğin “felsefenin bir alt dalı olarak, meslek kolları arasında tarafların uyması veya kaçınması gereken tutum ve davranışlara yönelik töre bilim olarak da tanımlanabileceği görüşüne ve mesleki ahlak bilimi olarak görülebileceğine dayanarak, iyi ve kötü değerleri ele alan yapısıyla değerlere bağlı bir alan olduğu anlaşılmaktadır. Bu görüşler doğrultusunda bu çalışmada kadın müzik öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar, değerlere dayalı olarak ele alınmaya çalışılmıştır. Mesleklerini icra ettikleri ortamlarında bu değerlere ilişkin tutum ve davranışlarda sorun varsa; etik sorunların var olduğu düşüncesinden hareket edilmiştir.

1.1.Araştırmanın Amacı

Kadın müzik öğretmenlerinin mesleki değerlerinin belirlenerek konu üzerinde çözüm önerileri üretmek ve toplumda önemli bir yeri olan kadını mesleki değerler açısından ele alarak konuyu irdelemek araştırmanın amaçları arasındadır.

1.2.Araştırmanın Önemi

Araştırmanın, kadın müzik öğretmenlerinin mesleki anlamda yaşadığı sorunlara yönelmesi ve sorunlara yönelik katkıda bulunması açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Araştırmada kadın müzik öğretmenlerinin mesleki değerlere yönelik yaşadıkları sorunlar üzerine bir çalışma yapılmış böylece etik bir bakış açısı ortaya konmaya çalışılmıştır. Araştırma bu yönüyle etik ile doğrudan ilişkilidir.

2.YÖNTEM

Bu çalışmada, Nihal Tunca (2012) tarafından “İlköğretim Öğretmenleri İçin Mesleki Değerler Ölçeğinin Geliştirilmesi ve İlköğretim Öğretmenlerinin Mesleki Değerlerinin Belirlenmesi” adlı çalışmasında geliştirilen ölçekten yararlanılmış, geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmış ölçekteki değerler bu çalışmada kadın müzik öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunların tespitinde kullanılmıştır. Bu çalışmada “Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi” ile “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik” incelenmiş Tunca'nın çalışmasında yer alan mesleki değerler daha kapsamlı olduğu için bu ölçek dikkate alınmıştır.

Araştırmada “Öğretmenlerin mesleki değerlerini belirlemek için geliştirilen “Öğretmenlerin Sahip Olmaları Gereken Değerler Anketi-1 ve 2”den elde edilen veriler betimsel istatistik teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir” (Tunca, 2012).

Tunca (2012)'nin çalışmasında:

Araştırmanın öğretmenlerin mesleki değerlerinin belirlenmesine ilişkin bulguları incelendiğinde, öğretim üyeleri tarafından “Öğrenmeye açık olma”, “İkeli olma”, “Farklılıklara saygı duyma”, “Sorumluluk sahibi olma”, “Bilimsel düşünme”, “Araştırmacı olma”, “Kültürel ve tarihsel mirasa duyarlı olma”, “Şiddete karşı olma”, “Yurttaşlık bilincine sahip olma”, “Eleştiriye açık olma”, “Ulusal dile önem verme”, “Yenilikçi olma”, “Mesleğine bağlılık duyma”, “Hoşgörülü olma”, “Kurallara saygılı olma”, “Eşitlikten ve adaletten yana olma”, “Dürüst olma”, “Düşünce ve ifade özgürlüğünü savunma”, “Çevreye karşı duyarlı olma”, “Çağdaş olma”, “İşbirliğine açık olma”, “Atatürk ilkelerine bağlı olma”, “Sabırlı olma”, “Entelektüel olma”, “İnsancıl (hümanist) olma”, “Ulusal simgelere duyarlı olma”, “Açık fikirli olma”, “Üretken olma”, “Akılcı olma”, “Estetik beğeni sahibi olma”, “Tutarlı olma”, “Din ve vicdan özgürlüğünü savunma”, “Vatansever olma”, “Hukukun üstünlüğüne inanma”, “Demokrat olma”, “Nezaket sahibi olma”, “Uzlaşmacı olma”, “Özsaygı duyma”, “Paylaşımçı olma”, “Bağışlayıcı olma”, “Gelenek ve göreneklere duyarlı olma”, “Kuşkucu olma”, “Katılımcı olma”, “Yardımsever olma” değerlerinin öğretmenlerin mesleki değerleri olarak görüldüğü sonucuna ulaşılmıştır” bilgisi yer almaktadır.

Tunca'nın geliştirmiş olduğu ölçekten bu çalışmada yararlanabilmek üzere kendisinden mail yoluyla izin alınmıştır. Kadın müzik öğretmenlerini mesleki açıdan ilgilendiren değerler bu çalışmada yer almış, söz konusu değerler uzmanların da görüşleri dikkate alınarak araştırmaya dahil edilmiştir.

Kadın Müzik Öğretmenlerinin mesleki ortamlarında ve mesleki değerlerine yönelik kendilerine gösterilen olumsuz tutum ve davranışlar üzerinde düşünülmesi ve sorunların çözülmesi yolundaki çabalara yol göstermesi açısından araştırma etik bir çalışma olarak gösterilebilir. Bu çalışma kapsamında "Kadın Müzik Öğretmenlerinin Meslek Yaşamlarında Karşılaştıkları Sorunlar Mesleki Değerler" açısından tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu değerler ise bir anket yoluyla Afyon'da görev yapmakta olan kadın müzik öğretmenlerine yöneltilmiştir. Anket soruları Tunca (2012)'nin belirlemiş olduğu değerler içerisinden kadın sorunlarına yönelik olanlar dikkate alınarak oluşturulmuş, kadın kimliğine doğrudan hitap etmeyen değerler ise araştırma konusunun kapsamı dışında bırakılmıştır.

Araştırmada, Afyonkarahisar merkezde görev yapan katılmaya gönüllü 20 kadın müzik öğretmenine uygulanan anket yöntemi kullanılmıştır. Kendilerine Afyon Müzik Öğretmenleri whatsapp grubundan ulaşılmış, Google formlar üzerinde oluşturulan anket kendilerine gönderilmiş ve yanıtlamaları istenmiştir. Araştırmaya katılım gönüllülük esasına dayanmaktadır. Alınan yanıtlar ise tablolar haline getirilerek yorumlanmaya çalışılmıştır. Araştırmaya katılanların Afyon'da görev yapıyor olmaları, Müzik öğretmeni olmaları, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kurumlarda görev yapıyor olmaları ve kadın olmaları şartları aranmış, yaş ve eğitim durumu dikkate alınmamıştır.

Müzik öğretmenleri, ortaokul ve lise düzeylerinde derse girmekte olan ve haftada her sınıfla sadece bir saat ders yapmaları nedeniyle ortaokul düzeyinde birkaç farklı okula gitmek zorunda bırakılan öğretmenlerdir. Gerek okulda gerekse evde pek çok sorumluluk üstlenen kadın müzik öğretmenleri diğer öğretmenlerden farklı tutum ve davranışlara maruz kalabildikleri düşünülmektedir. Bu araştırmada çeşitli değerler kadın kimliği açısından ele alınmaya ve bir durum tespiti yapılmaya çalışılmıştır.

2.1.Araştırmanın Etik İzinleri

Yapılan bu araştırmada "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında uyulması belirtilen kurallara uyulmuştur. T.C. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu kararları kapsamında 2021-397 sayılı etik açıdan sakıncalı olmadığına karar verilmiştir. Ayrıca çalışma ikisi yüksek lisans ve biri doktora

yapmış olmak üzere üç uzman tarafından incelenmiştir. Bu uzmanlardan ikisinin özellikle öğretmenlik yapıyor olmaları dikkate alınmıştır.

Etik kurul izin bilgileri:

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu

Etik değerlendirme kararının tarihi: 17.12.2021

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası: 67204

3.BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde kadın müzik öğretmenlerinin ankete vermiş oldukları yanıtlar irdelenmeye ve elde edilen bilgiler yorumlanmaya çalışılmıştır.

Tablo 1

Bir kadın olarak mesleğinizle ilgili “eğitim almanıza” yönelik sorunlar yaşıyor musunuz?

Müzik öğretmenlerinin yanıtları	f	%
Her zaman	0	0
Sık sık	1	5
Bazen	5	25
Nadiren	2	10
Hiç	12	60
Toplam	20	100

Kadın müzik öğretmenlerinin meslekleriyle ilgili “eğitim almalarına” yönelik çoğunlukla bir sorun yaşamadıkları sonucuna ulaşılmış, 1 müzik öğretmeni sık sık, 5 müzik öğretmeni bazen, 2 müzik öğretmeni ise nadiren yaşadıklarını belirtmiştir. Burada 6 kadın müzik öğretmenin, seminer, çalıştay, lisansüstü eğitim vb. eğitim almalarına yönelik sorunlar yaşadıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 2

Bir kadın olarak mesleğinizi yürütmenize yönelik “ilkeli olma”yan davranışlarla karşılaşıyor musunuz?

Müzik öğretmenlerinin yanıtları	f	%
Her zaman	0	0
Sık sık	3	15

Afyon'da görev yapmakta olan kadın müzik öğretmenlerinin meslek yaşamlarında karşılaştıkları sorunların mesleki değerler açısından incelenmesi

Bazen	6	30
Nadiren	5	25
Hiç	6	30
Toplam	20	100

Kadın müzik öğretmenlerinin ilkeli olmayan davranışlara maruz kalma durumlarına bakıldığında oranın olumsuz yönde arttığı dikkati çekmektedir. Sık sık ve bazen ilkeli olmayan davranışlarla karşılaştıklarını belirtenlerin oranı %45, nadiren karşılaştıklarını belirtenlerin oranı %25 olarak belirlenmiştir.

Tablo 3

Bir kadın olarak mesleki ortamınızda sizi farklı kılan durumlara karşı yaşadığınız sorunlar var mıdır?

Müzik öğretmenlerinin yanıtları	f	%
Her zaman	1	5
Sık sık	5	25
Bazen	2	10
Nadiren	9	45
Hiç	3	15
Toplam	20	100

Kadın müzik öğretmenlerinin "Bir kadın olarak mesleki ortamınızda sizi farklı kılan durumlara karşı yaşadığınız sorunlar var mıdır?" sorusuna 1 müzik öğretmeni her zaman %5, %25 sık sık, %45'i nadiren ve %15'i hiç cevabını vermiştir. Müzik öğretmenleri diğer branşlardan çok daha fazla toplum önünde olan öğretmenlerdir. Bu durum başta olmak üzere, İstiklal Marşı gibi törenlerde başrolü üstelenen öğretmenler olmalarının onlara ayrıca bir sorumluluk yüklediği düşünülmektedir.

Tablo 4

Bir kadın olarak mesleki ortamınızda sorumluluklarınızı yerine getirmenize yönelik olumsuz tutum ve davranışlar var mıdır?

Müzik öğretmenlerinin yanıtları	f	%
Her zaman	1	5
Sık sık	3	15

Safiye YAĞCI, Emel Funda TÜRKMEN

Bazen	7	35
Nadiren	4	20
Hiç	5	25
Toplam	20	100

“Bir kadın olarak mesleki ortamınızda sorumluluklarınızı yerine getirmenize yönelik olumsuz tutum ve davranışlar var mıdır?” sorusuna 1 öğretmen her zaman, 3 öğretmen sık sık, 7 öğretmen bazen, 4 öğretmen nadiren cevabını vermiştir. Müzik öğretmenlerinin görev ve sorumlulukları arasında çeşitli etkinliklerde yer almak, törenlere katılmak, sanatsal çalışmalarını desteklemek gibi farklı sorumluluklar bulunmaktadır. Bu sorumlulukları her müzik öğretmeni üstlenmek zorunda olmasa da mesleğinin bir gereği gibi düşünülmede, yerine getirmesi kendini mesleki anlamda yetkin hissetmesine yol açmaktadır. Okulda koro çalıştırmak, müzik toplulukları oluşturmak bu sorumluluklar arasında yer almaktadır. Öte yandan pek çok okul yöneticisinin bu tür etkinlikleri desteklemediği, hatta il dışı etkinlikleri ise izin vermeyerek engellediği bilinmektedir.

Tablo 5

Bir kadın olarak mesleki ortamınızda “Bilimsel düşünme” ve “Araştırmacı olma” değerlerine yönelik sorunlar yaşıyor musunuz?

Müzik öğretmenlerinin yanıtları	f	%
Her zaman	0	0
Sık sık	3	15
Bazen	4	20
Nadiren	3	15
Hiç	10	50
Toplam	20	100

Bir kadın olarak mesleki ortamınızda “Bilimsel düşünme” ve “Araştırmacı olma” değerlerine yönelik sorunlar yaşıyor musunuz?” sorusuna 3 öğretmen sık sık sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. 4 Öğretmen bazen sorun yaşadıklarını, 3 öğretmen ise nadiren sorun yaşadıklarını belirtmektedir. Bu öğretmenler bilimsel düşünme ve araştırma yapma düşüncesinde olan öğretmenlerdir. Burada sık sık sorun yaşayan öğretmenlerin lisansüstü eğitim yaptıkları ve bu süreçte sorun yaşadıkları bilinmektedir. Özellikle müzik öğretmenlerinin pazartesi ve cuma günleri İstiklal Marşını yönetiyor olmalarından ve ayrıca ders programlarının yapılmasında tek saat dersleri olduğu için derslerinin haftalık programa gelişigüzel dağıtılmasından kaynaklanan sebeplerin zaman zaman sorun yaşamalarına yol açtığı düşünülmektedir. Ayrıca

Afyon'da görev yapmakta olan kadın müzik öğretmenlerinin meslek yaşamlarında karşılaştıkları sorunların mesleki değerler açısından incelenmesi

Afyonkarahisar'da 13 yıldır düzenlenen çalıştaylara da yöneticilerin müzik öğretmenlerine "gitmeniz gerekiyor mu?" tarzında ifadelerde bulduklarına rastlanmıştır. İl içi ve il dışı etkinliklerde kendilerini geliştirmelerine yönelik çalışmalarını zaman zaman desteklemedikleri bilinmektedir.

Tablo 6

Bir kadın olarak mesleki ortamınızda, size karşı sözlü ya da fiziksel şiddet içeren tutum ve davranışlarla karşılaşılıyor musunuz?

Müzik öğretmenlerinin yanıtları	f	%
Her zaman	0	0
Sık sık	1	5
Bazen	2	10
Nadiren	8	40
Hiç	9	45
Toplam	20	100

"Bir kadın olarak mesleki ortamınızda, size karşı sözlü ya da fiziksel şiddet içeren tutum ve davranışlarla karşılaşılıyor musunuz?" sorusuna 1 kadın öğretmen sık sık sözlü ya da fiziksel şiddet içeren tutum ve davranışlarla karşılaştığını belirtmiştir. 2 Öğretmen bazen karşılaştığını, 8 öğretmen ise nadiren karşılaştığını belirtmiştir.

Tablo 7

Bir kadın olarak mesleki ortamınızda "eleştiri kültürüne" ilişkin sorunlar yaşıyor musunuz?

Müzik öğretmenlerinin yanıtları	f	%
Her zaman	0	0
Sık sık	4	20
Bazen	2	10
Nadiren	9	45
Hiç	5	25
Toplam	20	100

"Bir kadın olarak mesleki ortamınızda "eleştiri kültürüne" ilişkin sorunlar yaşıyor musunuz?" sorusuna sık sık yanıtını veren öğretmen sayısı 4, bazen yanıtını veren sayısı 2'dir. Buradan kadın müzik öğretmenlerinin eleştiriye maruz kaldığı anlaşılmaktadır. Müzik öğretmenlerinin

toplum önünde olmaları ve etkinliklerde ve törenlerde görev almaları eleştiriye daha fazla maruz kalmalarına yol açmaktadır.

Tablo 8

Bir kadın olarak mesleğinizde “Yenilikçi olma” değerine yönelik sorunlar yaşıyor musunuz?

Müzik öğretmenlerinin yanıtları	f	%
Her zaman	1	5
Sık sık	2	10
Bazen	2	10
Nadiren	5	25
Hiç	10	50
Toplam	20	100

“Bir kadın olarak mesleğinizde yenilikçi olma değerine yönelik sorunlar yaşıyor musunuz?” sorusuna verilen yanıtlara bakıldığında, %50’sinin hiç böyle bir sorunla karşılaşmadığı görülmüştür. Öte yandan %50’sinin ise nadiren, bazen, sık sık ve 1 öğretmen de her zaman olmak üzere yenilikçi olduklarında sorunlar yaşadıklarını belirtmektedirler. Bu konuyla ilgili müzik öğretmenleriyle yapılan görüşmelerde, son yıllarda artan şenlik, festival gibi etkinliklere katılma gibi durumlara karşı ön yargılı ve yeniliği desteklemeyen bir tutum ortaya konulduğu bilinmektedir ve sonuç olarak kadın müzik öğretmenlerinin yenilikçi tutumlarının desteklenmediği ve bu konuda sorunlar yaşandığı söylenebilir.

Tablo 9

Bir kadın olarak “Mesleğinize duyduğunuz bağlılığı engellemeye” yönelik sorunlar yaşıyor musunuz?

Müzik öğretmenlerinin yanıtları	f	%
Her zaman	0	0
Sık sık	4	20
Bazen	1	5
Nadiren	6	30
Hiç	9	45
Toplam	20	100

“Bir kadın olarak mesleğinize duyduğunuz bağlılığı engellemeye yönelik sorunlar yaşıyor musunuz?” sorusuna 4 öğretmen sık sık, 1 öğretmen bazen, 6 öğretmen nadiren yanıtını

Afyon'da görev yapmakta olan kadın müzik öğretmenlerinin meslek yaşamlarında karşılaştıkları sorunların mesleki değerler açısından incelenmesi

vermiştir. Bu konuyla ilgili olarak ne tür bir engellemeye maruz kaldıkları sorulmadığı için bilinmemektedir.

Tablo 10

Bir kadın olarak mesleğinizi yerine getirirken "Hoşgörülü olma" değerine ilişkin sorunlar yaşıyor musunuz?

Müzik öğretmenlerinin yanıtları	f	%
Her zaman	0	0
Sık sık	4	20
Bazen	1	5
Nadiren	8	40
Hiç	7	35
Toplam	20	100

"Bir kadın olarak mesleğinizi yerine getirirken hoşgörülü olma değerine ilişkin sorunlar yaşıyor musunuz?" sorusuna verilen yanıtlara bakıldığında %65 oranında bir kesimin hoşgörüsüzlükle karşı karşıya kaldığı anlaşılmaktadır. Bu durum özellikle kadın müzik öğretmenleri açısından oldukça üzücü bir durum olarak görülmektedir.

Tablo 11

Bir kadın olarak mesleğinizi yerine getirirken "Eşitlik ve adalet" değerlerine yönelik sorunlar yaşıyor musunuz?

Müzik öğretmenlerinin yanıtları	f	%
Her zaman	1	5
Sık sık	2	10
Bazen	8	40
Nadiren	5	25
Hiç	4	20
Toplam	20	100

"Bir kadın olarak mesleğinizi yerine getirirken eşitlik ve adalet değerlerine yönelik sorunlar yaşıyor musunuz?" sorusuna verilen yanıtlara bakıldığında %80 oranında bir kesimi nadiren %25, bazen %40, sık sık %10 ve her zaman %5 eşitsizliğe maruz kaldığını belirtmiştir. Bu eşitsizlik hem kadın

erkek eşitsizliği hem de diğer branşlarla olan eşitsizlik biçiminde karşımıza çıkmaktadır. Kadın müzik öğretmenlerinin eşit ve adil olmayan davranış ve tutumlarla karşılaştıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 12

Bir kadın olarak mesleğinizi yerine getirirken “Dürüst olma” değerine yönelik sorunlar yaşıyor musunuz?

Müzik öğretmenlerinin yanıtları	f	%
Her zaman	0	0
Sık sık	2	10
Bazen	4	20
Nadiren	5	25
Hiç	9	45
Toplam	20	100

“Bir kadın olarak mesleğinizi yerine getirirken dürüst olma değerine yönelik sorunlar yaşıyor musunuz?” sorusuna verilen cevaplar sık sık %10, Bazen %20 ve nadiren %25 biçiminde belirtilmiştir ve yaklaşık %55 oranında bir kadın öğretmen grubu kendilerine zaman zaman dürüst olmayan durumlarla karşılaştıklarını ifade etmektedir.

Tablo 13

Bir kadın olarak mesleğinizi yerine getirirken “Düşünce ve ifade özgürlüğünü savunma” değerine yönelik sorunlar yaşıyor musunuz?

Müzik öğretmenlerinin yanıtları	f	%
Her zaman	0	0
Sık sık	3	15
Bazen	8	40
Nadiren	5	25
Hiç	4	20
Toplam	20	100

“Bir kadın olarak mesleğinizi yerine getirirken düşünce ve ifade özgürlüğünü savunma değerine yönelik sorunlar yaşıyor musunuz?” sorusuna verilen yanıtlar, %15 sık sık, %40 bazen ve %25 nadiren de olsa düşünce ve ifade özgürlüğü konusunda sorunlar yaşadıklarını ortaya koymaktadır.

Tablo 14

Bir kadın olarak mesleğinizi yerine getirirken “İşbirliğine açık olma” değerine yönelik sorunlar yaşıyor musunuz?

Müzik öğretmenlerinin yanıtları	f	%
Her zaman	1	5
Sık sık	3	15
Bazen	2	10
Nadiren	9	45
Hiç	5	25
Toplam	20	100

“Bir kadın olarak mesleğinizi yerine getirirken işbirliğine açık olma değerine yönelik sorunlar yaşıyor musunuz?” sorusuna verilen yanıtlara bakıldığında %75 oranında bir kesimin iş birliği konusunda sorunlar yaşadıkları anlaşılmaktadır. Müzik öğretmenleri ve özellikle kadın müzik öğretmenleri birçok etkinliğe katılımında destek alma durumunda olan öğretmenlerdir. Yaptıkları çalışmalarda destek almaları ve iş birliği içerisinde çalışmaları gerekebilmektedir. Bu durum yeterince iş birliği içerisinde çalışma ortamı bulamadıklarını ortaya koymaktadır.

Tablo 15

Bir kadın olarak mesleğinizi yerine getirirken “Açık fikirli olma” değerine yönelik sorunlar yaşıyor musunuz?

Müzik öğretmenlerinin yanıtları	f	%
Her zaman	2	10
Sık sık	0	0
Bazen	9	45
Nadiren	3	15
Hiç	6	30
Toplam	20	100

“Bir kadın olarak mesleğinizi yerine getirirken açık fikirli olma değerine yönelik sorunlar yaşıyor musunuz?” sorusuna verilen yanıtlar incelendiğinde kadın öğretmenlerin %70 oranında açık fikirli olmaya yönelik sorunlarla karşılaştıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 16

Bir kadın olarak mesleğinizi yerine getirirken “Nezaket sahibi olma” değerine yönelik sorunlar yaşıyor musunuz?

Müzik öğretmenlerinin yanıtları	f	%
Her zaman	0	0
Sık sık	3	15
Bazen	7	35
Nadiren	6	30
Hiç	4	20
Toplam	20	100

“Bir kadın olarak mesleğinizi yerine getirirken “Nezaket sahibi olma” değerine yönelik sorunlar yaşıyor musunuz?” sorusuna bakıldığında, kadın müzik öğretmenlerinin %80 oranında zaman zaman nezaket dışı davranışlara maruz kaldıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 17

Görüş Belirtenler

Bu soruların yanıtları, bir kadın olarak değil bir öğretmen olarak yanıtlanması gereken sorulardır diye düşünüyorum.

Aslında sorunlar okurken başlamakta. Çevremiz öğretmen olarak değil de şarkıcı çalgıcı olarak yetiştiğimizi düşünmekte. Zaten gereksiz bir dersin okulunu okumak bir yana bir de bu gereksiz dersi kadın olarak yürütmek durumunda kalmaktasınız. Bulduğunuz çevre çok önemli. İnsanların sizden çok kadına ve eğitime nasıl baktığı onların davranış ve tutumlarını belirliyor. Örneğin benim okulumda fen bilimleri öğretmenimiz kızların çalışmasına karşı doğal olarak okumasına da gerek yok. Özür dileyerek belirtiyorum kadın sesi erkeği tahrik edebilir bu sebeple şarkı söylememiz de uygun değil. Toplum içinde başı çekmek ve göz önünde bulunmak da uygunsuz. Ki biz törenlerde gururla marşımızı söyletir ve töreni idare ederiz. Bir başka bakış açısı ise evlenmeyi, çeyiz biriktirmeyi düşünmeliyim. Ben hâlâ yüksek lisansla uğraşıp zaten önemsiz olan bir ders için fazla emek döküyorum. Kendimi yoruyorum. Ne değişecek ki? Başka bir bakış açısı daha eklemek isterim. Tez için araştırma yapıyorum ve okul okul geziyorum. Öncelikle benden yaşça büyük olan okul müdürleri beni takdir ediyorlar. Sonra da evlenmem konusunda tavsiye veriyorlar. Bu kadar çalışırsam ve idealist olursam da uygun olmayacağını bu durumun eşim olacak kişiyi rahatsız edeceğini söylediler. Bu kadar

gelişsem uygun bir eş bulamayacağımı da eklediler... İlave olarak görüşme yapmak isterseniz yardımcı olmayı çok isterim.

Bir kadın olarak çalıştığım her okulda haddini bilmeyen, sözlü tacize kalkışan insanlar mutlaka oldu. Dış görünüş ya da giyim tarzı ile ilgili kadının kadını ezdiği bir dönemde yaşıyoruz maalesef. Cevaplarımın size yardımcı olur umarım. Teşekkürler.

İdarelerin bekar kadın öğretmenlere yaptırımçı tutumu, izinli iken bile angarya iş yüklemesi ve yapılan işi de beğenmeyip (koro, programlar vs.) teşekkür takdir, başarı belgelerini bırakın (7 yıldır hiç alamadım) bazen sözlü teşekkür bile etmemesi ve bilirkişiymişçesine eleştirmesi gibi durumlarla karşılaşılıyor. Ama başka branşlar bizim işimizi yapmaya kalkıştığında (idarenin onayı ile) onlar alkış alıyor. Mesleğimiz gün geçtikçe değerini yitiriyor.

Şu anda çalıştığım ortamdaki idarecilerim ve mesai arkadaşarımla kadın arkadaşlar herhangi bir problem yaşamamakta. Fakat geçmişte dönem dönem sıkıntılar yaşadığımız oldu. Mühim olanın nezaket olduğunu düşünüyorum.

4.TARTIŞMA VE SONUÇ

Giddens (2008) cinsiyet kavramının daha çok biyolojik, toplumsal cinsiyetin ise toplumsal olarak yaratılan ve erkekler ile kadınlara farklı kimlikler ve roller yükleyen bir kavram olduğunu belirtmektedir. Cinsiyet kavramı anatomik ve fizyolojik farklılıklara vurgu yaparken, toplumsal cinsiyet, anatomik ve fizyolojik farklılıkları olan bireylerin toplumsal açıdan yüklendikleri kimlik ya da rollere vurgu yapmaktadır. Ayrıca toplumsal cinsiyet bireylerin ve grupların elde edebilecekleri fırsatları ve yaşam şanslarını belirleyen hayati bir etken olarak görmektedir ve evden devlet kademelerine kadar tüm toplumsal kurumlarda üstlenebilecekleri rolleri esaslı bir şekilde etkilediğini dile getirmektedir.

Toplum içerisinde taşıdığı sıfatlarla ve yüklendiği sorumluluklarla kadının yeri önemli bir konumdadır. Aslında bir kadının eğitimcilik ve öğreticilik görevi annelik vasfıyla başlamaktadır. Öte yandan kadınların toplumsal yapı içerisinde bir çok görev üstlenmekte oldukları günümüzde hem sosyal yaşamda hem de ev içinde pek çok sorumluluğa sahip olmaları taşıdıkları yükü de bir hayli arttırmaktadır.

Sarışın (2020), ilkel dönemlerden günümüze dek üretim faaliyetleri içerisinde yer alan kadınların üretim alanında her dönemde erkeklerle aynı, hatta çoğu zaman onlardan daha fazla rol üstlendiklerini, her dönemde ev içinde ve dışında üretime katkı sağlayan fakat emeğinin karşılığını alamayan kadınının Sanayi Devrimi'yle birlikte kamusal alana katılımının arttığını söylemektedir. Kadınların, emeği karşılığında ücret almaya başladıkları, bu dönemle birlikte kadın haklarının da gündeme gelmeye başladığını belirtmektedir.

Müzik öğretmenliği alanında da mesleki ortamlarında çeşitli bireysel ya da toplumsal değerler açısından sorun yaşayan kadınlar, yaşadıkları sorunlar sebebiyle sosyal yaşamda veya aile yaşamında da verimsiz kalabilmektedirler. Genel olarak, duygusal bir mizaca sahip olan kadınların mesleki ortamlarında çeşitli bakış açılarıyla değersizleştirildiklerinde bu durum onların aile ve sosyal yaşamına olumsuz yansiyabilmektedir. Aytekin (2018) Türkiye'nin kadın ve erkek arasındaki farklılaşmanın yüksek olduğu ülkelerden biri olduğunu belirtmektedir. Bu farklılaşmanın kır ve kent arasında da değişiklikler gösterdiğini vurgulamaktadır. Bu çalışmada veri toplanan kadın müzik öğretmenlerinin Afyonkarahisar'ın kırsal kesimlerinden de katıldığı dikkate alınır, ilçelerde öğretmenlik yapmakta olan kadın müzik öğretmenlerinin daha büyük zorluklarla baş etmek zorunda oldukları görüşü ağır basmaktadır. Bu görüş "Kadın müzik öğretmenlerinin eşit ve adil olmayan davranış ve tutumlarla karşılaştıkları anlaşılmaktadır" görüşüyle de örtüşmektedir.

Hele hele toplumda bazı kişiler tarafından çalışması bile uygun görülmeyen bir kadının, mesleki ortamında bu tarz değersizleştirilmelere maruz kalmaları gelişen ve değişmekte olan toplumlarda üzerinde durulması gereken bir konudur. Eğitim ve öğretim kurumlarında yöneticiler, öğrenciler ve hatta veliler tarafından çok gerekli olarak görülmeyen müzik dersi ve bu dersi mesleki ortamında görev yapan kadın öğretmenler için durum oldukça düşündürücüdür. Araştırma neticesinde, kadın öğretmenlerin özellikle kendi alanlarıyla ilgili eğitim alma konusunda sorun yaşadıkları görülmektedir. Bu durum kadınların kendilerini hem bireysel hem de mesleki anlamda yetiştirmelerine ilişkin sorunlarla baş etmek zorunda kalmalarına yol açmaktadır. Mesleki ortamlarında nezaket, eşitlik, adalet konularında da sorunlar yaşayan kadın müzik öğretmenlerinin varlığı dikkat çekicidir. Mesleki alanlarında gösterdikleri performans neticesinde takdir görmemek her birey için olduğu gibi kadınlar için de manevi anlamda ileri derecede yıkıcı bir duygudur. Bir de kadın müzik öğretmenlerinin medeni durumlarına göre kendilerine kurum yöneticileri tarafından angarya iş yüklenmesi veya ders saatlerinin adil dağıtımının göz ardı edilmesi de yaşanan sorunları zaman zaman çok daha üst bir boyuta taşımaktadır.

KAYNAKÇA

- Aytekin, P. E. (2018). Yerli dizilerde kadın kimliğinin temsili üzerine bir örnek; "yaprak dökümü" dizisi. *Erciyes İletişim Dergisi*, 5(4), 447-463. <https://doi.org/10.17680/erciyesiletisim.371332>
- Bayram, A.K. (2013). *Etik ve siyasal değerler*. Bilim ve Ahlak. C. Vatandaş (Ed.). Açılım Kitap.
- Bulut, E. (2013). *İş etiğinin gelişimi (iş etiğinin tarihçesi)* bilim ve ahlak. C. Vatandaş (Ed.). Açılım Kitap.

- Cengiz, E. (2004). Törebilimde değer ve ölçüt sorunu. *Doğu Batı Düşünce Dergisi* (3.Baskı) Doğu Batı Yayınları
- Giddens, A. (2008). *Sosyoloji*. Yay. Haz. Cemal Güzel. Kırmızı Yay.
- Kamu Görevlileri Etik Kurulu (2019). Yönetmelikler. 04.05.2021 tarihinde <https://www.etik.gov.tr/yonetmelikler/> adresinden alınmıştır.
- Köksal, M. (2020). Bilim Dünyamızın Kanayan Yarasında Yeni İcatlar veya Adı Konulmamış Yayın Etiği İhlalleri. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20 (1), 209-218. <https://doi.org/10.18037/ausbd.700346>
- Maghaminiya, M. (2013). *Hukuk bilimi ve etik, bilim ve ahlak c. Vatandaş* (Ed.). Açılım Kitap.
- Ocak, H. (2011). Bir ahlak felsefesi problemi olarak erdem kavramına yüklenen anlamın ilkçağdan ortaçağ'a evrimi. *FLSF*, 11, 79-101. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/803716>
- Sarışın, M. (2020). Medya sektöründe çalışan kadınların konumu ve yaşadıkları zorluklar: Ordu yerel medyasında çalışan kadınlar ve ulusal gazete künyelerinin incelenmesi. *Marmara Üniversitesi Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Araştırmaları Dergisi*, 4-1, 16- 29. <https://doi.org/10.35333/mukatcad.2020.213>
- Selsam, Howard, vd. (1995). Etik: *Yeni değerler ve özgürlük*. Hiperlink.
- Sönmez, V. (2010). *Bilim Felsefesi*. Anı Yayıncılık
- Tunca, N. (2012). *İlköğretim öğretmenleri için mesleki değerler ölçeğinin geliştirilmesi ve ilköğretim öğretmenlerinin mesleki değerlerinin belirlenmesi* (Yayın No. 322033) [Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=rcbWnuqW6HxCZ_98ARapgta0ejX1cBaarJMjdEqhUK-dExpdaTGvq2yf2WkY0t3B
- Türk Dil Kurumu (2019). Sözlük. 13.05.2021 tarihinde <https://sozluk.gov.tr> adresinden alındı.
- Ural, Ş. (2004). Değerler ve Ahlak, Etik, *Üç Aylık Düşünce Dergisi* (3.Baskı).Doğu Batı Yayınları.
- Uslu, R. (2014). *Müzikoloji ve Kaynakları*. İTÜ Vakfı Yay.
- Usta, A. (2012). Kamu Örgütlerinde Meslek Etiği ve Çalışma Ahlakı Üzerine Bir Değerlendirme. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 17(1) 403-421. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/194440>

Yeksan, Ö. (2020). Yükseköğretimde Çalışanların Etik Liderlik Algılamalarının Örgütsel Bağlılıkları Üzerindeki Etkisi. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 12(1), 37-60.
<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/978336>

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

The concept of value is shaped according to the meaning and importance a society attaches to various concrete or intangible concepts. Every concept that is valued may vary from society to society, but the "value" must be accepted by the majority of the society to which it is attributed. Changes in these values may occur over time or in the process. This is due to the fact that it is a living element of community life and culture. However, there are such values and virtues that they do not change over the ages and are shown among the basic values and virtues in almost every society.

"Virtue is a personality trait in the moral sense and is indirectly reflected in behaviours and motivations. A morally virtuous person is one who adheres to the common moral values of the society such as hard work, emotional intelligence, honour, justice, benevolence, and compassion." (Ocak, 2011, p.81).

"The subject of morality, which is also defined as some forms of behaviour that people are born with or acquired later, works to teach people to be virtuous and mature, and thus to guide people to behave beneficially to themselves and the society." (Uslu, 2014, p.68).

Based on these definitions, there may be a situation such as fulfilling the behaviours valued by morality or being moral when the behaviours valued by this society are exhibited.

Ural (2004, p.45), states that the concepts of value and morality are closely related to each other and that the concept of morality is a part of the world of values.

He says that all kinds of moral judgments, especially good and bad, appear as values, and on the other hand, values such as beautiful and useful can be considered morally, and he emphasizes that 'value' is the characteristic we turn to, and 'morality' determines what kind of values we should turn to but that there is no identity between them.

In summary, to be virtuous is to be moral, and to examine moral facts and moral attitudes and to investigate the value of moral behaviours is "ethical". According to Usta (2012, p.406), "While morality expresses a behaviour; reveals an idea about ethical behaviour" and while doing this, he states that he did not develop any kind of morality and that he did not take it as his duty to comply with this morality, and that he took it as his duty to obtain an opinion on the quality of moral relations.

Based on the view that ethics, as a sub-branch of philosophy, can also be defined as a science of ethics for the attitudes and behaviours that the parties must comply with or avoid among the professions, and can be seen as a science of professional ethics, it is understood that it is a field

that depends on values with its structure that deals with good and bad values. In line with these views, in this study, the problems faced by female music teachers were tried to be discussed based on values. If there is a problem in the attitudes and behaviours related to these values in the environments where they practice their profession, it is thought that there are ethical problems.

2.Method

In this study, the scale developed by Nihal Tunca (2012) in the study titled "Developing the Professional Values Scale for Primary Education Teachers and Determining the Professional Values of Primary Education Teachers" was used, and the values of the scale, whose validity and reliability studies were conducted, were used in this study to determine the problems faced by female music teachers.

In the research, "The data obtained from the "Values That Teachers Should Have Survey 1-2", which was developed to determine the professional values of teachers, was analysed using descriptive statistical techniques (Tunca, 2012).

In Tunca (2012)'s research, "When the findings of the research on determining the professional values of teachers are examined, it is seen by the faculty members that the following pursuits are seen as the professional values of teachers; "Being open to learning", "Being principled", "Respecting differences", "Having responsibility", "Scientific thinking", "Researcher". "Be sensitive to cultural and historical heritage", "Being against violence", "Having a civic consciousness", "Being open to criticism", "Giving importance to the national language", "Being innovative", "Devotion to one's profession", " Being tolerant", "Respecting the rules", "Being on the side of equality and justice", "Being honest", "Defending freedom of thought and expression", "Being sensitive to the environment", "Being contemporary", "Being open to cooperation", " Adhering to the principles of Atatürk", "Being patient", "Being intellectual", "Being humanist", "Being sensitive to national symbols", "Being open-minded", "Being productive", "Being rational", "Aesthetic taste" have", "Be consistent", "Religion and conscience are self- freedom", "Being patriotic", "Belief in the rule of law", "Being a Democrat", "Being courteous", "Being accommodating", "Having self-respect", "Being sharing", "Being forgiving", "Being loyal to traditions and customs", "Being sensitive", "Being sceptical", "Being a participant", "Being helpful". In order to benefit from the scale developed by Tunca in this study, her permission was obtained via e-mail.

The negative attitudes and behaviours shown to the female music teachers in their professional environments and towards their professional values were described as ethical problems and it was tried to be determined as "Ethical Problems of Female Music Teachers" within the scope of this study. These values were directed to female music teachers working in Afyon through a questionnaire. The survey questions were formed by taking into account those related to women's problems among the values determined by Tunca (2012), and the values that do not directly address women's identity were excluded from the scope of the research.

In the research, the questionnaire method applied to 20 volunteer female music teachers working in Afyonkarahisar centre was used. They were reached from the Afyon Music Teachers WhatsApp group, a questionnaire created on Google forms was sent to them and they were asked to answer. Participation in the research is on a voluntary basis. The answers were tried to be interpreted by turning them into tables.

Music teachers are those who teach at the secondary and high school levels and are forced to attend several different schools at the secondary school level because they only teach one hour per class per week. It is thought that female music teachers, who take on many responsibilities both at school and at home, may be exposed to different attitudes and behaviours from other teachers. In this study, various values were tried to be discussed in terms of female identity and a situation determination was made.

3. Findings, Discussion and Results

The place of women in the society, with the adjectives they carry and the responsibilities they assume, has an important position. In fact, a woman's educational and teaching duty begins with her motherhood. Women, who have many responsibilities in social life or at home, have also taken on other responsibilities along with the working environment. Women who have problems with some values in their professional environment may also be unproductive in their social or family life due to the problems they experience. In general, when women who have an emotional temperament by nature are devalued from various perspectives in their professional environment, this situation can bring negative feedback to their family and social life. It is an issue that should be emphasized in developing and changing societies that a woman, who is not even considered appropriate to work by most people in the society, is exposed to such devaluation in her professional environment. The situation is even more thought-provoking for the music lesson, which is not seen as essential by administrators, students and even parents in education and training institutions, and for female teachers working in the professional environment of this lesson. As a result of the research, it is seen that female teachers have problems especially in getting education related to their field. This situation poses problems for women to train themselves both individually and professionally. It is noteworthy that there are female music teachers, who also have problems with courtesy, equality, and justice in their professional environment. Not being appreciated as a result of their performance in their professional fields is seen as a spiritually destructive feeling for women as well as for every individual. According to the marital status of female music teachers, the fact that they are burdened with drudgery by the administrators of the institution or that the fair distribution of lesson hours is ignored are among the problems experienced.